Veikts pētījums par kravu un pasažieru pārvadājumu pakalpojumu kavējošajiem šķēršļiem transporta koridora posmā Rīga-Valmiera-Valka

Vidzemes plānošanas reģions ir sniedzis ieguldījumu projekta **“Baltic Loop”** definēto transporta koridoru izpētē un kopā ar Rīgas plānošanas reģionu apkopojis to **transporta pakalpojumu sniedzēju** viedokli, kas strādā **Dienvidu koridora Orebro-Rīga-Sanktpēterburga 160 kilometrus garajā posmā Rīga-Valmiera-Valka.**

Aptauja veikta, lai izvērtētu transporta pakalpojumu kvalitāti, pieejamību un attīstības potenciālu norādītajā transporta koridora posmā, kā arī, lai identificētu vietas un galvenos šķēršļus, kas kavē pilna potenciāla sasniegšanu kravu un pasažieru transportēšanas jomā.

Rezultāti tiks izmantoti, lai sniegtu priekšlikumus, kā uzlabot satiksmi konkrētos transporta koridoros, neveicot apjomīgas investīcijas infrastruktūras uzlabošanā, bet īstenojot dažādas ne-tehniskas aktivitātes (izmaiņas normatīvajos aktos, maršrutu un laika grafiku reorganizēšana, infrastruktūras izmantošanas shēmas pārplānošana u.c.). Līdzīga izpēte notikusi arī pārējos transporta koridoros Baltijas jūras reģionā.

> Aptaujā Latvijā piedalījās 27 respondenti, kas ikdienā strādā transporta nozarē. Viņu vidū gan publiskā, gan privātā sektora pārstāvji, kas ikdienā saistīti ar kravu un pasažieru

> pārvadājumiem (iekšzemes transports, ūdens transports, aviācija). Tāpat atbildes snieguši arī pašvaldību pārstāvji un transporta infrastruktūras uzturētāji un īpašnieki.

Aptaujas rezultāti rāda, ka vairākums respondentu posmā Rīga-Valmiera-Valka ir piedzīvojuši pasažieru un kravu pārvadājumu kavēšanos, nespējot veikt pārvadājumus pēc plānotā grafika. Galvenokārt, problēmas, ņemot vērā satiksmes intensitāti un sastrēgumus, ir Rīgā un tās tiešā tuvumā.

Kopumā posmā Rīga-Valmiera-Valka **kravu transporta kustība** vērtēta kā vienmērīga un norādīti vien atsevišķi lokāla mēroga uzlabojumi, kas nākotnē būtu veicami, jo pie esošās pārvadājumu intensitātes, infrastruktūras kapacitāte kravu pārvadājumiem ir apmierinoša. Turpretī pasažieru pārvadātāji uzskata, ka tieši infrastruktūras kapacitāte rada kavēšanos un būtu vajadzīgi būtiski tās uzlabojumi.

> Lai kravu pārvadājumi varētu tikt izpildīti nevainojami, īpaša uzmanība jāpievērš ceļu infrastruktūras stāvoklim un satiksmes drošībai, vienlaikus būtisku lomu spēlē arī pakalpojumu cenu politika.

Aptaujas dalībnieki uzskata, ka sakārtots process robežu šķērsošanai, labi attīstīta savstarpējā sadarbība pakalpojumu sniedzēju vidū un pieeja aktuālākajai informācijai reālajā laikā ir priekšnoteikumi efektīvai transporta plūsmas nodrošināšanai un laicīgai pakalpojumu izpildei.

Aicinot vērtēt iespējamos šķēršļus transporta pakalpojumu nozares attīstībā un darbībā, gan kravu, gan pasažieru pārvadātāji un infrastruktūras turētāji norāda uz augstajām investīciju izmaksām un finansējuma trūkumu.

> Jautājot par potenciālajiem risinājumiem, kas varētu uzlabot jau esošo kravu plūsmu posmā Rīga-Valmiera-Valka, **privātā sektora pārstāvji** kā vienu no tiem nosaukuši **pakalpojumu digitalizāciju**. Vēl kā potenciālie risinājumi nosaukti – uzlabota piekļuve transporta termināliem un galvenajiem maršrutiem, atšķirīga cenu politika un inovatīvas tehnoloģijas.
>
> Savukārt **pasažieru pārvadātāji** aptaujā atzinuši, ka joprojām jāuzlabo sabiedriskā transporta **pakalpojumu savstarpējā salāgošanas iespēja**, lai pasažieriem nodrošinātu ērtu pārsēšanos.

Pasažieru pārvadātāji norādījuši, ka pārvadājumu efektīvu izpildi ietekmē arī laikapstākļi. Turklāt joprojām neatrisināta problēma ir nespēja autobusus novirzīt pa alternatīviem maršrutiem, ņemot vērā satiksmes biežo sablīvējumu atsevišķās vietās – tā uzskata 62% respondentu. Būtiska problēma ir arī meža zvēri, kas apdraud satiksmes drošību.

Arī pasažieru pārvadātāji norādījuši, ka nepieciešamo investīciju apmērs infrastruktūras attīstībai ir ļoti liels un pieejamais finansējums nepietiekošs. Attīstību kavē arī šī brīža normatīvie akti un vājā

sadarbība ar publiskā sektora pārstāvjiem un citiem nozarē iesaistītajiem, tāpat nav skaidra arī ilgtermiņa attīstības vīzija – šādus galvenos šķēršļus nosaukuši 93% respondentu, kas veic pasažieru pārvadājumus.

Pētījums veikts Interreg Centrālās Baltijas programmas 2014.-2020. gadam projekta "Baltijas transporta loks" (starptautiski pazīstams kā BALTIC LOOP) ietvaros. Projekta partnerība apvienojusi spēkus un ir gatava piesaistīt arī nozares pārstāvjus kā papildspēkus, lai uzlabotu kravu pārvadājumu un pasažieru ceļošanas laiku starp trim projekta definētiem CentrālBaltijas reģiona koridoriem (Ziemeļu, Vidējā un Dienvidu), tādējādi padarot koridorus pievilcīgākus jaunu uzņēmumu piesaistei un inovāciju attīstībai.

Vairāk par projektu latviešu valodā: www.vidzeme.lv un angļu valodā – www.balticloop.eu

Jautājumiem: Inese Jēgere, projekta vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā, inese.jegere@vidzeme.lv; Andžejs Stepančuks, projekta eksperts, andzejs.stepancuks@vidzeme.lv

Informāciju sagatavojusi: Anita Āboliņa, sabiedrisko attiecību vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā, anita.abolina@vidzeme.lv